

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum prophetiæ possit subesse falsum? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

instinctu, vel per spiritum proprium. Non autem
omnia quae cognoscimus diuino instinctu, sub certi-
tudine prophetica nobis manifestantur. Talis enim
instinctus est quiddam imperfectum in genere pro-
phetiae. Et hoc modo intelligendum est verbum *
Gregor. Ne tamen error ex hoc possit accidere, per
spiritum sanctum citius correcti, ab eo quae vera
sunt, audiunt: & semetipsos, quia falsa dixerint, re-
prehendunt: vt ibidem * Gregor. subdit, Primae au-
tem rationes procedunt quantum ad ea quae propheti-
co spiritu reuelantur.

hom. 1. in
Ezech. cit.
in Sed
contra.
hom. 1. in
Ezech. 2
med.

Vnde patet responsio Ad omnia obiecta.

ARTIC. VI.

Vtrum ea quae propheticè cognoscuntur vel annun-
tiantur, possint esse falsa?

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod ea quae
propheticè cognoscuntur vel annuntiantur, pos-
sint esse falsa. Prophetia enim est de futuris contin-
gentibus, vt * dictum est. Sed futura contingentia
possunt non euenire, alioquin ex necessitate contin-
gerent. Ergo prophetiae potest subesse falsum.

817
inf. 9. 172
a. 1. co et
a. 5. ad 2
et a. 6. ad
2. Et ver.
9. 12. a. 3
co & ar.
10. ad 7.
* a. 3. hu-
ius 9.

¶ 2 Præterea, Isaias propheticè pronuntiauit Eze-
chiae dicens, Dispone domui tuae: quia morieris tu
& non viues. Et tamen additi sunt vitae eius postea
quindecim anni, vt habetur 4. Reg. 20. & Isai. 38. Si-
militer & Hierem. 18. Dominus dicit, Repente lo-
quar aduersum gentem, & aduersum regnum, vt era-
dicem & destruam & disperdam illud. Si poeniten-
tiam egerit gens illa à malo suo quod locutus sum
aduersum eam, ego & ego poenitentiam super ma-
lo quod cogitavi vt facerem ei. Et hoc apparet per
exemplum Niniuitarum, secundum illud ionæ tertio
Miserus est Dominus super malitiam quam dixit vt
fecerit eis, & non fecit. Ergo prophetiae potest subes-
se falsum.

¶ 3 Præterea, Omnis conditionalis, cuius antece-
dens est necessariū absolutè, consequens est necessariū
absolutè: quia ita se habet consequens in conditio-
nali

Co 4

1.1. text.
17. 1.1.

nali ad antecedens, sicut conclusio ad præmissas in syllogismo. Ex necessarijs autem nunquam contingit syllogizare, nisi necessarijs: ut probatur in * 1. Posteriorum. Sed si prophetiæ non potest subesse falsum, oportet hanc conditionalem esse veram, si aliter quid est prophetatum, erit. Huius autem conditionalis antecedens est necessarium absolute, cum sit de præterito. Ergo & consequens erit necessarium absolute. Quod est inconueniens: quia sic prophetia non esset contingentium. Falsum est ergo quod prophetia non possit subesse falsum.

gl. ord. in
prolog. in
Psal. c. 1.
in prin.
a. 1. 1. &
5. huius
9.

SED contra est, quod * Cassiod. dicit, quod prophetia est inspiratio vel reuelatio diuina, rerum eorumque immobilis veritate denuntians. Non autem est immobilis veritas prophetiæ, si posset ei falsum subesse. Ergo non potest ei subesse falsum.

RESPONDEO dicendum, quod sicut + ex illis patet, prophetia est quædam cognitio intellectus prophetæ impressa ex reuelatione diuina, per modum iusdam doctrinæ. Veritas autem cognitionis est in discipulo, & in docente: quia cognitio addita est similitudo cognitionis docentis: sicut etiam in rebus naturalibus forma generati est similitudo forme generantis. Et per hunc etiam modum rony. dicit quod prophetia est quoddam signum præscientiæ. Oportet igitur eandem esse veritatem prophetiæ cognitionis & enuntiationis, quæ cognitionis diuinæ: cui impossibile est subesse falsum in primo * dictum est. Unde prophetia non potest subesse falsum.

9. 14. ar.
13. et 15.
9. 16.
ar. 8.
* 9. 22. a.
4.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut in primo dictum est, certitudo diuinæ præscientiæ non est contingentiam singularium futurorum: quia ea secundum quod sunt præsentia & iam determinata ad vnum. Et ideo etiam prophetia, quæ est signum præscientiæ similitudo impressa vel signum, in immobili veritate futurorum, contingentiam non concludit.

Ad secundum dicendū, quod diuina præscientia respicit futura secundum duo, scilicet secundum quod sunt in seipsis, in quantum scilicet ipsa præsentia liter intetur: & secundum quod sunt in suis causis, in quantum scilicet videt ordinem causarum ad effectus. Et quamuis contingentia futura, prout sunt in seipsis, sint determinata ad vnum: tamen prout sunt in suis causis, non sunt determinata, quin possint aliter euenire. Et quamuis ista duplex cognitio semper in intellectu diuino coniungatur, non tamen coniungitur sepe in reuelatione prophetica: quia impressio agentis non semper adæquat eius virtutem. Vnde quandoque reuelatio prophetica est impressa quædam similitudo diuinæ præscientiæ, prout respicit ipsa futura contingentia in seipsis. Et talia sic eueniunt, sicut prophetantur: secundum illud Is. 7. Ecce virgo concipiet. Quandoque verò prophetica reuelatio est impressa similitudo diuinæ præscientiæ, prout scilicet cognoscit ordinem causarum ad effectus: & tunc quandoque aliter euenit quam prophetetur: nec tamen prophetiæ subest falsum. Nam sensus prophetiæ est, quod inferiorum causarum dispositio, siue natu: alium siue humanorum actuum, hoc habet, vt talis effectus eueniat. Et secundum hoc intelligitur verbum Isaiæ dicentis, *Moriæris, & non viues*; id est, dispositio corporis tui ad mortem ordinatur. Et quod dicitur Ionæ 3. *Adhuc quadraginta dies, & Niniue subuertetur*; id est, hoc metra eius exigunt vt subuertatur. Dicitur autem Deus penitentiæ metaphoricè, in quantum ad modum penitentis se habet, prout scilicet mutat sententiam, nisi non muret consilium.

Ad tertium dicendum, quod quia eadem est veritas prophetiæ, & diuinæ præscientiæ, vt dictum est, hoc modo ista conditionalis est vera, si aliquid est prophetatum, erit; sicut ista, si aliquid est præscitum, erit. In vtraque enim antecedens est impossibile non esse: vnde & consequens est necessarium; non attendendum quod est futurum respectu nostri, sed vt

*in torpore
re art.*

confi-

consideratur in suo presenti, prout subditur præfati-
onem diuinam, vt in primo dictum est *.

q. 14. ar.
13. ad 2.

QVÆST. CLXXII.

De causa prophetia, in sex articulos diuisa.

D Einde considerandum est de causa prophetia.

- ¶ Et circa hoc quaeruntur sex :
- ¶ Primo, vtrum prophetia sit naturalis ?
- ¶ Secundo, vtrum sit à Deo mediantibus angelis ?
- ¶ Tertio, vtrum ad prophetiam requiratur dispositio naturalis ?
- ¶ Quarto, vtrum requiratur bonitas morum ?
- ¶ Quinto, vtrum sit aliqua prophetia à dæmonibus ?
- ¶ Sexto, vtrum propheta dæmonum aliquando dicant verum ?

ARTIC. I.

Vtrum prophetia possit esse naturalis ?

818 **A**d primum sic proceditur. Videtur, quod propheta possit esse naturalis. Dicit enim * Gregorius in quarto dialogorum, quod ipsa aliquando animarum vis sua subtilitate aliquid præuidet. Et * Augustinus dicit in 12. super Genes. ad litteram, quod anima humane, secundum quod à sensibus corporis abstracta, competit futura præuidere. Hoc autem pertinet ad prophetiam. Ergo anima naturaliter potest esse qui prophetiam.

infr. a 3.
cor. et ve
vi. q. 12.
art. 3.
ar. 4. cor.
* lib. 4. c.
26. in pr.
† li. 12. c.
13. fo. 3.

¶ 2 Præterea, Cognitio anime humane magis in vigilando, quam in dormiendo. Sed in dormiendo quidam naturaliter præuident quaedam futura, vt patet per Philosophum * in libro de somno & vigilia. Ergo multo magis potest homo naturaliter futura præcognoscere.

in lib. de
diuinat.
per som-
nium, c. 2.

¶ 3 Præterea, Homo secundum suam naturam est perfectior animalibus brutis. sed quedam animalia bruta habent præcognitionem futurorum ad se pertinentium, sicut formicæ præcognoscunt pluuia futura: quod patet ex hoc, quod ante pluuia incipiunt granam in foramen reponere. Et similiter etiam pisces præcognoscunt tempestates futuras: vt perper-

ditur
Ergo
re pos
pheta
¶ 4
tia defi
prophe
Sed
quod p
SE
enim v
tia, se
Dei hon
dono S
RE
dictum
turis d
seipis.
Præcog
seipis,
tati sum
Et ideo
natura
in suis
ne, etia
nitatem
rum ord
uit. Et
in homi
statim a
cognosc
decimo
tate ani
nacionis
quione
in omni
narum
colunt